

Рис. 1. Фрагмент заняття в освітньому хабі #ПФ_НПУ на тему «Подорожуємо Європою. Польща»

Таким чином, в умовах війни роль навчання і підходи до викладання змінились. Саме зараз наше завдання – допомогти дітям створити, повернути хоча би крихітний простір безпеки. Дистанційне навчання – це завжди складно, але незважаючи на ситуацію, можна організувати цікаві уроки з ЯДС, враховуючи кількість ресурсів у мережі. Тому все, що потрібно – це учні і майстерний вчитель, який хоче творити добро.

Список використаних джерел

1. Методичні рекомендації щодо викладання в початковій школі у 2019/2020 навчальному році. URL: <https://osvitoria.media/metodychni-rekomendatsiyi-shhodo-vykladannya-v-pochatkovij-shkoli-u-2019-2020-navchalnomu-rotsi/> (дата звернення: 03.04.2022).
2. Олефіренко Т., Матвієнко О., Васютіна Т., Золотаренко Т. Основи організації дистанційного та змішаного навчання у закладах вищої та початкової освіти. Навчально-методичний посібник для студентів спеціальності 013 Початкова освіта. Київ: НПУ імені М. П. Драгоманова. 2022. 145 с. URL: <http://enpuir.npu.edu.ua/handle/123456789/36798> (дата звернення: 03.04.2022).
3. Освітній хаб від #ПФ_НПУ. URL: <https://pf.npu.edu.ua/?view=article&id=2282:osvitnii-khab-vid-pfnpu&catid=260> (дата звернення: 03.04.2022).

ЗАСТОСУВАННЯ ОСОБИСТОГО САЙТУ ВЧИТЕЛЯ ІНФОРМАТИКИ ЯК ІНФОРМАЦІЙНОГО ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА ДЛЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ

Бабійчук Ірина Михайлівна

студент спеціальності Середня освіта (Інформатика)

Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського,
nikkim2010i@gmail.com

Косовець Олена Павлівна

кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри математики та інформатики,
Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського,
kosovets.op@vspu.edu.ua

Цифрова трансформація української освіти має на меті підвищення її якості, досягнення нових освітніх результатів, що відповідали б вимогам сучасного цифрового суспільства. Розвиток цифрової освіти ініціює появу нових освітніх практик, що в свою чергу сприяє трансформації освітньої системи в цілому [1].

Реалії сьогодення поставили на перший план проблему ефективної організації змішаного навчання. Теоретичний аналіз досліджуваної проблеми та практичний досвід реалізації змішаного навчання здобувачів освіти показали актуальність проблеми ефективної систематизації навчальних матеріалів та створення електронних навчально-методичних комплексів до предметів та інформаційного освітнього середовища навчального закладу в цілому.

Проблеми ефективної організації змішаного навчання та проектування інформаційного освітнього середовища як одного із ключових компонентів системи змішаного навчання висвітлено в роботах Л. Бентс, В. Бикова, Я. Булахова, О. Бондаренко, Р. Гуревича, А. Гуржія, С. Даймонд, Е. Дейл, К. Дешан-Поттер, М. Кадемії, Л. Кларк, Е. Рамос та ін.

У наукових працях В. Бикова, Р. Гуревича, М. Кадемії, С. Литвинової, М. Смульсон презентовано інформаційне освітнє середовище як освітню систему, що забезпечує відкритість, варіативність, індивідуалізацію навчання, його адаптацію до здібностей, можливостей, інтересів суб'єктів педагогічної взаємодії, розвиток їхньої самостійності та творчості, доступ до нових джерел навчальної інформації, мотивацію самоосвітньої діяльності, формування інформаційної компетентності тощо [2].

Поняття «інформаційно-освітнє середовище» по-різному тлумачиться в сучасній психолого-педагогічній науці, що демонструє ємкість його сутності та альтернативність поглядів дослідників. Власні дефініції поняття «інформаційного освітнього середовища» мають у своєму науковому доробку відомі вчені. В подальшому дослідженні інформаційне освітнє середовище закладу загальної середньої освіти (ІОС ЗЗСО) визначатимемо як «...матеріально-технічне, психолого-педагогічне, дидактичне, комунікативне забезпечення освітнього процесу, що включає засоби навчання, які базуються на застосуванні можливостей сучасних цифрових технологій, та забезпечує ефективну взаємодію суб'єктів освітнього процесу в умовах дистанційного та змішаного навчання» [3, с. 36].

На основі аналізу наукових пошуків В. Гаврилюк, М. Кадемії, М. Козяра, Т. Ткаченко, Л. Шевченко [2; 3] нами виділено змістову, організаційну та технологічну складові ІОС ЗЗСО: **змістова складова** представлена віртуальним контентом, що забезпечує навчальну, науково-методичну, інформаційну підтримку освітньої діяльності закладу, мотивує суб'єктів освітнього процесу до самоосвіти, сприяє якості прийняття управлінських рішень, упровадженню методичних інновацій, проведенню моніторингових досліджень тощо; **організаційна складова** представлена системою інформаційного забезпечення освітньої діяльності, що передбачає функціонування єдиного банку даних навчальної інформації, що забезпечує зберігання та підтримку інформаційних фондів; підрозділами, які виконують роль структуроутворювальних елементів та забезпечують функціонування ІОС ЗЗСО (адміністрація, методична служба, методичні об'єднання, педагогічні працівники, вихованці); **технологічна складова** складається із системи технічних засобів, що забезпечує проведення робіт з усіма видами освітньої інформації і включає механізми її оброблення, збереження,

оперативного пошуку та тиражування (вебсайти, портали, блоги, сторінки в соціальних мережах) [2; 3].

У процесі дослідження, нами було проаналізовано структуру, організацію, основні елементи та системи інформаційного освітнього середовища Обласного наукового ліцею-інтернату КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж» в контексті ефективності організації дистанційного та змішаного навчання. Нами визначено, що принципово важливими освітніми та інформаційно-методичними ресурсами ІОС сучасного ЗЗСО є освітні вебсайти, котрі систематизують в собі повний комплекс навчальних та методичних матеріалів з предмету та забезпечують постійний доступ до них для суб'єктів освітнього процесу.

За цих умов, в рамках дослідження, нами спроектовано, розроблено та експериментально перевірено ефективність застосування в освітньому процесі особистого сайту вчителя інформатики як елемента інформаційного освітнього середовища Обласного наукового ліцею-інтернату КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж» (рис. 1).

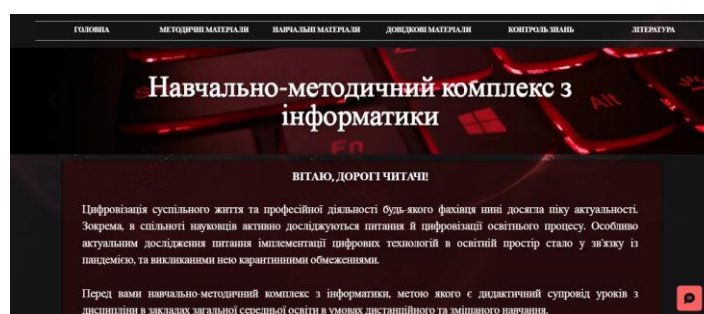

Рис. 1. Головна сторінка авторського освітнього вебсайту навчально-методичного комплексу з інформатики (URL: <https://nikkim2010i.wixsite.com/my-site-1>)

Сайт було спроектовано засобами мережевого конструктора сайтів Wix. Сервіс було обрано як платформу реалізації особистого сайту, оскільки на сьогодні Wix.com – міжнародна хмарна платформа для створення та розвитку інтернет-проектів, що дозволяє будувати професійні сайти і їхні мобільні версії на HTML 5 з допомогою інструментів drag-and-drop.

Розроблений нами сайт містить комплекс методичних та навчальних матеріалів, а також авторських дидактичних ресурсів, розроблених засобами сучасних цифрових технологій, призначених для цифровізації вивчення інформатики в середній школі.

Розроблений сайт – це новий тип цифрових засобів навчання, який поєднує такі компоненти:

Методичні матеріали: програма і календарно-тематичне планування до уроків.

Навчальні матеріали: плани-конспекти уроків; презентації до уроків; практичні роботи; додатки до практичних робіт Усі перераховані навчальні матеріали є авторськими, відповідають навчальній програмі та містять усі необхідні елементи відповідно до методичних вимог до структури сучасного уроку інформатики 5–9 класів.

Довідкові матеріали: *ментальні карти* комплекс авторських карт знань, що містять цікаву інформацію до тем, що вивчаються. Дана технологія дозволяє представити навчальні матеріали з теми у вигляді інтерактивної мережевої ієрархічної схеми, в центрі якої знаходиться предмет вивчення, а вітки та дочірні відгалуження містять цікаву навчально-пізнавальну інформацію з досліджуваної теми. Комплекс ментальних карт розроблено на базі хмарного сервісу Mind Meister; *інтерактивні плакати* (ІП) – комплекс авторських мережевих інтерактивних дошок, інформаційне наповнення яких дозволяє учням в режимі інтерактивної взаємодії опрацювати додаткові навчальні матеріали з дисципліни. Дані ІП розроблені засобами хмарного сервісу Glogster; *хмари тегів* – комплекс спроектованих опорних схем, що являють собою інтерактивні мережеві словники основних термінів до тем, що вивчаються. Хмари тегів реалізовані у вигляді інтерактивних картинок, які складаються із слів (тегів). Дані дидактичні ресурси спроектовано засобами хмарного сервісу WordArt.

Зауважимо, що для забезпечення можливості швидкого доступу до дидактичних матеріалів, розміщених на сайті, з особистих девайсів учнів, нами було використано технологію QR-коду.

Контроль знань: *тестові завдання* – набір тестів, розроблених засобами тестового середовища MyTestX; *Learning-вправи* – набір спеціально підібраних інтерактивних вправ до уроків інформатики в 5–9 класах.

Література – містить комплекс підручників та навчальних посібників до уроків інформатики в 5–9 класах.

Структура сайту включає такі різноманітні завдання до уроків як тести, онлайн-вправи, бліц-опитування. Викладачі мають можливість перевірити якість засвоєння матеріалу, а учні – перевірити свої власні знання без суб'єктивної думки викладача. Таким чином, спроектований нами сайт вчителя інформатики містить повний спектр необхідних навчально-методичних матеріалів, і може виступати повноцінним інформаційним освітнім середовищем вивчення інформатики учнями 5–9 класів в умовах як очного, так і змішаного навчання.

Розроблений нами освітній сайт з інформатики створений засобами сучасних цифрових технологій на базі платформи Wix може бути застосований в освітньому процесі закладів загальної середньої освіти як електронний освітній ресурс для вивчення інформатики у 5–9 класах. Основна роль розробленого електронного ресурсу – систематизація навчальних матеріалів до уроків інформатики та цифровізація освітнього процесу сучасного уроку інформатики в закладах загальної середньої освіти. Навчальні матеріали та авторські дидактичні ресурси, створені засобами сучасних цифрових технологій, дозволяють забезпечити інтерактивність навчального процесу, підвищити інтерес учнів до вивчення дисципліни, і, як наслідок, підвищити успішність учнів. Особливо актуальним розроблений вебсайт є в умовах дистанційного та змішаного навчання, адже, за цих умов, він виступає елементом інформаційного освітнього середовища, і дозволяє здобувачам освіти використовувати структуровані на сайті навчальні матеріали та мережеві дидактичні ресурси для віддаленого опанування

теоретичними знаннями та практичними навичками з інформатики, передбаченими навчальною програмою.

Практичний досвід використання розробленого сайту на уроках інформатики у 8–9 класах Обласного наукового ліцею-інтернату Комунального закладу вищої освіти «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж» доводить ефективність використання цифрових технологій в освітньому процесі закладів загальної середньої освіти в умовах сучасних освітніх реалій. Нами було практично доведено, що особистий сайт вчителя інформатики є зручною формою організації інформаційного освітнього середовища з дисципліни та чудово підходить для використання як в при очному, так і при змішаному навчанні.

Список використаних джерел

1. Гаврилюк В. Ю. Теоретичні аспекти створення та функціонування інформаційно-освітнього середовища сучасного позашкільного навчального закладу. Народна освіта, 2020. URL: https://www.narodnaosvita.kiev.ua/?page_id=4261 (дата звернення: 01.04.2022).
2. Заїка А. Використання цифрових технологій у професійній підготовці. *Інноваційні моделі розвитку науково-методичної компетентності педагогів професійної школи у системі безперервної освіти*, 2019. URL: https://www.researchgate.net/publication/338197277_VIKORISTANNA_CIFROVIN_TEHNOLOGIJ_U_PROFESIJNIJ_PIDGOTOVCI (дата звернення: 11.04.2022).
3. Кадемія М. Ю., Козяр М. М., Ткаченко Т. В., Шевченко Л. С. Інформаційне освітнє середовище сучасного навчального закладу. Львів : СПОЛОХ, 2008. 186 с.

ЗАСТОСУВАННЯ ТЕХНОЛОГІЙ ВІЗУАЛІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО КОНТЕНТУ У КОНТЕКСТІ КРИЗОВОЇ СИТУАЦІЇ

Балик Надія Романівна

кандидат педагогічних наук, доцент кафедри інформатики та методики її навчання, Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка, nadbal@fizmat.tnpu.edu.ua

Шмигер Галина Петрівна

кандидат біологічних наук, доцент кафедри інформатики та методики її навчання, Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка, shmyger@fizmat.tnpu.edu.ua

Як оптимально перебудувати своє мислення при настанні кризової ситуації? Як підтримати особисту та професійну ефективність учителя? Як отримати додаткову мотивацію для себе і своїх учнів? Які необхідно розробляти антикризові стратегії для підтримки важливих освітніх процесів і пристосовуватися до нових реалій?

Вважаємо, що в умовах кризової ситуації доцільним є ширше запровадження в систему освіти творчого підходу, технології візуалізації, зокрема. У сучасному світі вчителю потрібно вміти привернути увагу учнів і вміти її також утримати.

Сучасне цифрове покоління, яке має «кліпове» мислення, краще сприймає навчальний контекст, що подається в наочній графічній формі, зокрема через технології візуалізації.